امنیت نمایشگاه دوبی در دست موساد؟

یک رسانه افشاگر وابسته به قطر فاش کرد امارات امنیت نمایشگاه بین‌المللی دوبی ۲۰۲۰ را که با یک سال تاخیر ۲ هفته دیگر به مدت ۶ ماه بازگشایی می‌شود، به موساد سپرده است. به گزارش تارنمای مهجر الجزیره، شرکت سوپرکام که بدین منظور با دولت امارات قرارداد بسته و اطلاعات ۹ میلیون تبعه خارجی این شیخ‌نشین را هم دریافت کرده، در واقع یکی از شرکت‌های اقماری آژانس اطلاعاتی رژیم صهیونیستی موسوم به موساد است.

تشدید تنش بین فرانسه و آمریکا در پی علنی شدن قرارداد فروش ۸ فروند زیردریایی هسته‌ای ایالات متحده به استرالیا

ان‌پی‌تی بی‌اعتبارتر شد

رضا عدالتی‌پور: وزارت خارجه فرانسه بامداد دیروز به وقت ایران در پی تشدید تنش در روابط با استرالیا و آمریکا، سفیران خود را از واشنگتن و کانبرا فراخواند؛ این اقدام در پی لغو قرارداد فروش زیردریایی‌های فرانسوی به استرالیا موسوم به «قرارداد قرن» صورت گرفت. شامگاه چهارشنبه، ایالات متحده، انگلیس و استرالیا از برنامه ساخت زیردریایی‌های هسته‌ای برای ارتش استرالیا خبر دادند. در نتیجه این توافق، استرالیا معامله برای ساختن زیر دریایی‌هایی که فرانسه طراحی کرده است را کنار می‌گذارد. فرانسه سال ۲۰۱۶ برنده یک قرارداد ۶۶ میلیارد دلاری (۹۰ میلیارد دلار استرالیا) برای ساخت ۱۲ زیردریایی «غیرهسته‌ای» برای نیروی دریایی استرالیا شده بود که بزرگ‌ترین قرارداد دفاعی استرالیا بود. در همین راستا، «ژان ایو لودریان»، وزیر خارجه فرانسه گفت سفرای کشورش در واشنگتن و کانبرا را به دلیل اهمیت فوق‌العاده پیمان امنیتی بین آمریکا، انگلیس و استرالیا، فراخوانده است. وی افزود: این اقدام به درخواست امانوئل مکرون، رئیس‌جمهوری فرانسه انجام شده است. این نخستین بار است که فرانسه سفرایش را از آمریکا و استرالیا فرا می‌خواند. انگلیس، آمریکا و استرالیا بنا به ادعای خود «به منظور تلاش برای مقابله با قدرت فزاینده چین یک عهدنامه ویژه را برای به اشتراک گذاشتن فناوری‌های پیشرفته دفاعی امضا کردند». بر اساس گزارش‌های رسانه‌ای، مقامات ارشد دولت آمریکا درباره این همکاری به خبرنگاران گفتند تحت مشارکت اعلام‌شده توسط «جو بایدن» رئیس‌جمهور آمریکا، «بوریس جانسون» نخست‌وزیر انگلیس و «اسکات موریسون» نخست‌وزیر استرالیا، دولت آمریکا فناوری و توانایی استقرار زیردریایی‌های هسته‌ای را در اختیار کشور استرالیا قرار می‌دهد. به گفته بوریس جانسون، استرالیا بر اساس این پیمان ۸ فروند زیردریایی هسته‌ای خواهد داشت. بر اساس این پیمان که به (AUKUS) «اوکاس» معروف شده، آمریکا، انگلیس و استرالیا اعلام کردند یک «مشارکت امنیتی» برای هند و اقیانوس آرام ایجاد می‌کنند که شامل کمک به استرالیا برای دستیابی به زیردریایی‌های هسته‌ای برای تقابل با افزایش نفوذ چین بر منطقه است. این ۳ کشور توافق کردند «اطلاعاتی را در زمینه‌هایی از جمله هوش مصنوعی، قابلیت‌های سایبری و پدافند زیر آب به اشتراک بگذارند». در واقع باید موضوع پیمان سه‌جانبه آمریکا، استرالیا و انگلیس را تحولی مهم و تاثیرگذار در نظام بین‌الملل دانست. این پیمان از یک سو بر روابط دولت‌ها و فرآیندهای آتی امنیت و روابط بین‌الملل اثر خواهد گذاشت و از سوی دیگر رژیم‌های بین‌المللی و معاهدات کنترل تسلیحاتی بویژه تسلیحات هسته‌ای را تحت تاثیر قرار خواهد داد.

■ تأثیر پیمان اوکاس بر نظام بین‌الملل

با وجود آنکه آمریکا در سال‌های بعد از جنگ دوم جهانی همواره در منطقه آسیا- پاسیفیک حضور پررنگی داشته اما اوباما سال ۲۰۱۲ با اتخاذ استراتژی «چرخش به آسیا» رسما اعلام کرد قصد دارد منطقه آسیا- پاسیفیک را به اولویت سیاست خارجی خود تبدیل و توجه بیشتری به آن معطوف کند. بر اساس این راهبرد، تمرکز آمریکا بر حوزه خاورمیانه و اروپا کاهش یافته و سرمایه‌گذاری گسترده اقتصادی و همکاری نظامی آن در کشورهای شرق آسیا افزایش می‌یابد. اولویت‌بخشی به منطقه آسیا-پاسیفیک در سیاست خارجی آمریکا در دولت بعدی یعنی دولت ترامپ هم ادامه یافت. به گفته جو بایدن، هدف اصلی این راهبرد مهار قدرت فزاینده جمهوری خلق چین است. تا پیش از پیمان اوکاس، آمریکا اقدام جدی در راستای این استراتژی انجام نداده بود تا جایی که برخی تحلیلگران در سال‌های اخیر با بررسی عملکرد ایالات متحده، این استراتژی را تنها موضعی اعلامی دانسته بودند که هیچ‌گاه در عمل محقق نشده است اما انعقاد پیمان اوکاس را می‌توان نقطه عطفی در کلان‌استراتژی «چرخش به آسیا»ی آمریکا عنوان کرد، چرا که ایالات متحده رسما به تجهیز اتمی یکی از متحدان قدیمی خود در منطقه آسیا- پاسیفیک پرداخته است؛ اقدامی که دقیقا پس از خروج آمریکا از افغانستان، برچیدن سامانه‌های پاتریوت از عربستان و انعقاد قرارداد تخلیه نیروهای نظامی از عراق صورت گرفت.

■ پیمان اوکاس و بازیگران بین‌المللی

آمریکا، انگلیس و استرالیا ۳ بازیگر اصلی این پیمان هسته‌ای خواهند بود و به تبع آن چین، هند، ژاپن، کره‌جنوبی، کره‌شمالی، فیلیپین، اندونزی، تایوان، نیوزیلند، فرانسه، اتحادیه اروپایی، روسیه و پاکستان را می‌توان از جلمه بازیگران بین‌المللی دانست که این پیمان می‌تواند بر منافع آنها تاثیر مستقیم داشته باشد.

۱- آمریکا، استرالیا و انگلیس، در مسیر یکجانبه‌گرایی

دولت بایدن که با شعار چندجانبه‌گرایی و تقویت اتحاد با متحدان سنتی در انتخابات نوامبر ۲۰۲۰ به پیروزی رسید، بنا به نظر اغلب کارشناسان و مقامات سیاسی «پا جای پای» ترامپ گذاشته و رویه یکجانبه‌گرایی را بدون در نظر گرفتن منافع همپیمانان خود ادامه می‌دهد. انگلستان نیز پس از جدایی از اتحادیه اروپایی سعی داشته سیاست خود را کاملا مستقل از این اتحادیه تعریف کند و خود را به عنوان برنده برگزیت نشان دهد. از این رو با گسترش و تقویت روابط امنیتی- نظامی با کشورهای غرب آسیا و ورود به ائتلاف‌های نظامی و اقتصادی جدید درصدد ارتقای جایگاه خود است. از سوی دیگر حضور انگلیس در این پیمان سه‌جانبه علاوه بر روابط سنتی انگلیس و استرالیا معطوف به سیاست هسته‌ای جدید انگلستان و همچنین بهبود روابط سیاسی- امنیتی با آمریکاست که پس از خروج از افغانستان و انتقادات به آن، دچار خدشه شده بود. استرالیا نیز به عنوان کشوری که تاکنون فاقد تسلیحات اتمی بوده، می‌تواند به نوعی خود را در کلوب کشورهای مسلح به تسلیحات هسته‌ای ببیند، هر چند اختیار استفاده از این تسلیحات را بدون چراغ سبز آمریکا نداشته باشد.

برای اینکه استرالیا دارای زیردریایی‌های هسته‌ای باشد، احتمالا به اورانیوم با غنای بسیار بالا (HEU) که در زیردریایی‌های آمریکایی و انگلیسی استفاده می‌شود، دسترسی خواهد داشت. در عین حال آژانس بین‌المللی انرژی اتمی دارای یک توافقنامه حفاظتی است که رآکتورهای دریایی را از کاوشگرها محروم می‌کند. به بیان ساده‌تر، نمی‌توان انتظار داشت یک بازرس آژانس بین‌المللی انرژی اتمی هفته‌ها در زیردریایی مجهز به نیروگاه هسته‌ای زندگی کند تا نظارت را انجام دهد

۲- واکنش چین به تنش‌افزایی در شرق آسیا

۲ کشور چین و فرانسه به عنوان قدرت‌های هسته‌ای عضو شورای امنیت سازمان ملل در پی امضای این پیمان، منافع خود را در خطر می‌بینند. «ژائو لی جیان» سخنگوی وزارت خارجه چین گفت ائتلاف این ۳ کشور خطر «وارد شدن خسارات شدید به صلح منطقه‌ای و تشدید رقابت تسلیحاتی» را به همراه دارد. او از آنچه «ذهنیت کهنه جنگ سرد» خواند، انتقاد کرد و به این ۳ کشور هشدار داد «به منافع خود ضربه می‌زنند». رسانه‌های دولتی چین هم با انتشار سرمقالاتی، این پیمان را محکوم و عنوان کردند استرالیا اکنون «خود را به یک هدف اتمی چین بدل کرده است».

۳- فرانسه و اتحادیه اروپایی؛ خشمگین و منزوی

اغراق نیست اگر فرانسه به عنوان بازنده بزرگ این پیمان معرفی شود. دولت مکرون که قرارداد ۱۵۰ میلیارد دلاری خود با استرالیا را از دست داده است، با وضعیت آشفته‌ای مواجه شده که نشان می‌دهد تنها قدرت هسته‌ای اتحادیه اروپایی جایگاه متزلزلی در معادلات بین‌المللی دارد. سران کاخ الیزه که در این مدت با مانورهای سیاسی در لبنان و عراق به دنبال کسب پرستیژ بودند، پس از ناکامی در تقویت جایگاه و توسعه نفوذ در غرب آسیا، این بار با ضربه سنگین‌تری به جایگاه خود در نظام بین‌الملل مواجه شدند، تا جایی که سفرای خود را از آمریکا و استرالیا فراخواندند. دولت امانوئل مکرون این اعلامیه را نقض اعتماد از سوی استرالیا و نشانه بی‌احترامی از سوی بایدن خواند که نیاز به «خودمختاری استراتژیک» از ایالات متحده را افزایش می‌دهد. «فلورانس پارلی» وزیر دفاع فرانسه نیز گفت پاریس ممکن است از کانبرا بخواهد به دلیل خروج از توافقنامه زیردریایی ۶۶ میلیارد دلاری (۹۰ میلیارد دلار استرالیا) با کشتی‌ساز گروه دریایی فرانسه، غرامت بپردازد.

«ژان پی‌یر تیبالت» سفیر فرانسه در استرالیا نیز در مصاحبه تندی، معاهده نظامی بین واشنگتن، لندن و کانبرا را «خیانت» و «اشتباهی بزرگ» توصیف کرد. مجری شبکه «ای‌بی‌سی» در مصاحبه با این دیپلمات فرانسوی پرسید: «چگونه متوجه شدید قرارداد مربوط به زیردریایی‌ها فسخ شده است؟» تیبالت در پاسخی کنایه‌آمیز گفت: «مانند هر کس دیگری. از طریق رسانه‌های استرالیایی. هیچ‌کس [در دولت استرالیا] با من تماسی نگرفت». تیبالت افزود: «درک این اتفاق برای ما دشوار بود، زیرا یک غافلگیری کامل بود. چنین پروژه بزرگی حول انتقال عظیم فناوری‌ها که ملزومات ویژه‌ای دارد، در حال انجام بود و ما هیچ‌گاه نشنیدیم قرار است این قرارداد فسخ شود». او در ادامه گفت توصیفات «ژان ایو لودریان» وزیر خارجه فرانسه از تصمیم استرالیا که آن را به «خنجر زدن از پشت» تشبیه کرد، به هیچ‌وجه اغراق‌آمیز نیست. تیبالت افزود: «پنجشنبه متوجه شدیم در واقع چنین تغییراتی از ۱۸ ماه قبل آماده انجام بود و تمام جنبه‌های آن در خفای کامل انجام شده بود. آنها عامدانه ما را در بی‌اطلاعی نگه داشته بودند. آنها عامدانه ما را نادیده گرفتند».

«جوزپ بورل» مسؤول سیاست خارجی اتحادیه اروپایی نیز از لزوم یک اقدام عملی برای تشکیل و گسترش نیروی دفاعی مشترک در اتحادیه اروپایی صحبت کرد.

۴- شرق آسیا و سایه جنگ اتمی

هند، ژاپن، کره‌جنوبی، کره‌شمالی، فیلیپین، اندونزی، تایوان و نیوزیلند کشورهایی هستند که به دلیل موقعیت ژئوپلیتیک خود متاثر از این پیمان خواهند بود. هندوستان برای همکاری با ائتلاف امنیتی چهارجانبه آمریکا و متحدان آسیایی- اقیانوسیه‌ای‌اش با عنوان کواد (Quad) (چهارگانه) علیه چین اعلام آمادگی کرد و به این اتحاد نظامی متشکل از ایالات متحده، استرالیا و ژاپن پیوست و انتظار می‌رود در آینده کواد با ناتو نیز ائتلاف کرده و شاخه شرقی ناتو را تشکیل دهد. در سوی دیگر کره‌شمالی به عنوان متحد سنتی چین در مقابل این پیمان و پیمان کواد قرار خواهد داشت. در این بین کره‌جنوبی، فیلیپین، اندونزی و تایوان با وجود روابط تیره با چین به دنبال کاهش تنش هستند و نیوزیلند نیز به عنوان همسایه استرالیا خواستار پایبندی این کشور به معاهده ۱۹۸۴ مبنی بر عدم به کارگیری تسلیحات هسته‌ای در منطقه اقیانوسیه و دریای سرزمینی نیوزیلند است.

۵- روسیه و پاکستان، مخالف و ناظر

روسیه به عنوان دارنده بزرگ‌ترین زرادخانه تسلیحات اتمی در واکنش به پیمان اوکاس، آن را ناقض پیمان منع گسترش تسلیحات هسته‌ای خواند. «میخائیل اولیانوف» نماینده روسیه در سازمان‌های بین‌المللی در این باره گفت: «از نظر عدم اشاعه، این یک موضوع بسیار حساس است، زیرا زیردریایی‌ها با اورانیوم غنی شده با غلظت بالا کار می‌کنند که در اصل (این نوع اورانیوم) می‌تواند در تولید سلاح هسته‌ای مورد استفاده قرار گیرد». در همین حال موضع روسیه نسبت به هر گونه شکل‌گیری اتحاد جدید حول قدرت نظامی آمریکا همواره منفی بوده است. پاکستان نیز که بیش از ۲ دهه قبل نخستین آزمایش موشک اتمی خود را انجام داده، اگر چه در قبال این پیمان فعلا موضع سکوت اتخاذ کرده است اما بدون شک روابط امنیتی پاکستان با چین و تخاصم پاکستان و هند سبب خواهد شد این کشور نیز در قبال این پیمان واکنش نشان دهد. در تحلیل اولیه می‌توان گفت پیمان اوکاس منجر به گسترش زرادخانه اتمی چین خواهد شد و این امر واکنش هند را در پی دارد. در همین حال پاکستان نیز به این دومینو واکنش نشان خواهد داد.

بر اساس راهبرد چرخش به آسیا، تمرکز آمریکا از حوزه خاورمیانه و اروپا کاهش یافته و سرمایه‌گذاری اقتصادی و همکاری نظامی در شرق آسیا را افزایش می‌دهد. به گفته بایدن، هدف اصلی این راهبرد مهار قدرت فزاینده چین است. تا پیش از پیمان اوکاس، آمریکا اقدام جدی در راستای این استراتژی انجام نداده بود اما انعقاد پیمان اوکاس را می‌توان نقطه عطفی در کلان استراتژی «چرخش به آسیا» عنوان کرد، چراکه ایالات متحده رسما به تجهیز اتمی یکی از متحدان قدیمی خود در منطقه آسیا- پاسیفیک پرداخته است

■ پیمان اوکاس و کنترل تسلیحات هسته‌ای

این پیمان علاوه بر روابط امنیتی کشورها تاثیر قابل توجهی بر تضعیف رژیم‌های بین‌المللی و کنترل تسلیحاتی خواهد داشت. از سویی این پیمان نقض صریح معاهده منع اشاعه تسلیحات هسته‌ای (ان‌پی‌تی) است و از سوی دیگر به تشدید رقابت‌های هسته‌ای در نظام بین‌الملل منجر خواهد شد.

■ نقض صریح «ان‌پی‌تی»

پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای (ان‌پی‌تی) سال ۱۹۶۸ به صورت محدود بین چند کشور جهان منعقد شد. این پیمان کشورهای جهان را به ۲ طبقه دارا (کشورهای دارای سلاح هسته‌ای) و ندار (کشورهای فاقد سلاح هسته‌ای) تقسیم می‌کند. کشورهای دارا، کشورهایی هستند که تا پیش از اول ژانویه ۱۹۶۷ سلاح هسته‌ای یا دیگر وسایل انفجاری هسته‌ای را تولید و منفجر کرده باشند. طبق این تعریف چین، فرانسه، روسیه، انگلیس و آمریکا (اعضای دائمی شورای امنیت) به طور رسمی دارای سلاح هسته‌ای شدند. تاکنون ۱۸۹ کشور جهان با امضای آن به این پیمان پیوسته‌اند. هند و پاکستان، سودان جنوبی و رژیم صهیونیستی این پیمان‌نامه را نپذیرفته‌اند. کره‌شمالی نیز پس از نقض پیمان ایالات متحده در سال ۲۰۰۱ در نهایت از این پیمان خارج شد. طبق این معاهده کشورهای دارای سلاح هسته‌ای نباید به طور مستقیم یا غیرمستقیم به کشورهای غیربرخوردار در راه تحصیل این سلاح کمک کنند و کشورهای غیربرخوردار متعهد می‌شوند در این راه تلاش نکنند، هر چند به موجب ماده ۴ برخوردارها متعهد شده‌اند فناوری هسته‌ای صلح‌آمیز را در اختیار غیربرخوردارها قرار دهند. از آنجا که زیردریایی هسته‌ای به عنوان یک ابزار نظامی در دسته تسلیحات اتمی قرار می‌گیرد، تجهیز استرالیا از سوی آمریکا و انگلیس به آن به منزله نقض «ان‌پی‌تی» خواهد بود.

■ مصونیت استرالیا از بازرسی‌های آژانس

با اینکه مقامات ۳ کشور اعلام کرده‌اند جزئیات این پیمان در آینده منتشر خواهد شد اما سوالات جدی درباره فرآیند اجرای این پیمان وجود دارد. با این حال آنچه مشخص است برای اینکه استرالیا دارای زیردریایی‌های هسته‌ای باشد، احتمالا به اورانیوم با غنای بسیار بالا (HEU) که در زیردریایی‌های آمریکایی و انگلیسی استفاده می‌شود، دسترسی خواهد داشت. در عین حال آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به عنوان نهاد ناظر فعالیت‌های هسته‌ای جهان، دارای یک توافقنامه حفاظتی است که رآکتورهای دریایی را از کاوشگرها محروم می‌کند. به بیان ساده‌تر، نمی‌توان انتظار داشت یک بازرس آژانس بین‌المللی انرژی اتمی هفته‌ها در زیردریایی مجهز به نیروگاه هسته‌ای زندگی کند تا نظارت را انجام دهد. در نتیجه، کشورهای دارای سلاح‌های هسته‌ای می‌توانند اورانیوم بسیار غنی شده (HEU) را برای ساخت تسلیحات تهاجمی اتمی به کار گیرند و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیز امکان نظارت بر آن را نخواهد داشت.

[تضعیف رژیم‌های کنترل تسلیحات با استثناگرایی آمریکا]

یکی از انتقادات جدی که در ارتباط با پیمان سه‌جانبه آمریکا، انگلیس و استرالیا می‌توان مدنظر قرار داد، این است که ایالات متحده در فرآیند خلع سلاح تسلیحات کشتار جمعی و کنترل تسلیحات و رژیم‌های کنترل صادرات استانداردهای دوگانه به کار می‌برد. به عبارت دیگر استثناگرایی در مواجهه آمریکا با حقوق و هنجارهای بین‌المللی بر مبنای منافع خود امری قطعی است. در حال حاضر مقامات آمریکا اعلام کرده‌اند در حال رایزنی برای گرفتن تاییدیه از سوی آژانس هستند تا فرآیند تجهیز استرالیا به زیردریایی اتمی وجهه قانونی پیدا کند. این در حالی است که اقیانوسیه به عنوان منطقه عاری از تسلیحات اتمی شناسایی شده است. علاوه بر این آمریکا در رابطه با تسلیحات اتمی رژیم صهیونیستی بارها و بارها مواضعی مغایر با پیمان منع اشاعه تسلیحات اتمی اتخاذ کرده است. جالب توجه اینکه دامنه این نقض عهد محدود به رژیم‌های محدودکننده و نابودکننده تسلیحات اتمی نیست و آمریکا در عرصه تسلیحات شیمیایی و همچنین استفاده نظامی از فضای ماورای جو نیز از این قبیل اقدامات بسیار داشته است.

[«ان‌پی‌تی» در محاق]

با توجه به لازم‌الاجرا شدن «ان‌پی‌تی» در سال ۱۹۷۰ قرار بود پنجاهمین سالگرد این معاهده در سال ۲۰۲۰ گرامی داشته شود اما به دلیل پاندمی کرونا برگزاری مراسم ابتدا تا ژانویه ۲۰۲۱ و سپس تا سال ۲۰۲۲ به تعویق افتاد. یکی از نکات قابل توجه اینکه برخی تحلیلگران غربی به این تعویق از این منظر خوش‌بین بودند که ممکن است این تغییر زمان با توجه به فضای سیاسی متلاطم سال ۲۰۲۰ و ریاست‌جمهوری ترامپ، اتفاق مثبتی باشد و بایدن این زمان را خواهد داشت تا به قول خود در مسیر بازآفرینی رژیم‌های کنترل تسلیحات اقدام کند اما اتفاقی که در عمل افتاده این است که رئیس‌جمهور آمریکا نه تنها از زمان به دست آمده به دلیل تعویق به طور سازنده‌ای برای ایجاد پل‌هایی درباره موضوعاتی که بیشترین اختلاف نظر بین آنها وجود دارد، استفاده نکرده، بلکه با اقدامات فراقانونی به تشدید تنش و تضعیف رژیم‌های بین‌المللی مبادرت کرده است. در کنفرانس بازنگری ۱۹۹۵ بنا شده بود اعضای «ان‌پی‌تی» ۳ برنامه ایجاد منطقه آزاد سلاح‌های کشتار جمعی در غرب آسیا، تقویت ضمانت‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و روند بازنگری معاهدات برای تقویت عدم اشاعه و تحقق گام‌های مشخص در جهت خلع سلاح هسته‌ای جهانی را دنبال کنند و به سرانجام برسانند. با این حال ۲۵ سال پس از این توافق هیچ‌یک از این برنامه‌ها محقق نشده و با پیمان سه‌جانبه آمریکا، انگلیس و استرالیا، نه‌تنها نظارت آژانس تضییع شده و غرب آسیا نیز عاری از تسلیحات اتمی نشده، بلکه اقیانوسیه نیز از دایره مناطق عاری از تسلیحات اتمی خارج شده است.

دور دنیا

بوتفلیقه درگذشت

عبدالعزیز بوتفلیقه، رئیس‌جمهور سابق الجزایر در ۸۴ سالگی درگذشت. به گزارش تلویزیون دولتی الجزایر، او که در جوانی با عضویت در ارتش آزادی‌بخش الجزایر به مبارزه با استعمار فرانسه پرداخته بود، بعدها با ۲۰ سال تکیه بر مسند ریاست‌جمهوری کشورش به رکورددار زمامداری در الجزایر تبدیل شد.

او پس از استقلال الجزایر در سال ۱۹۶۲ به عنوان وزیر ورزش وارد کابینه شد و یک سال بعد تنها با ۲۶ سال سن به وزارت خارجه رسید و ۱۶ سال در این سمت باقی ماند تا اینکه سال ۱۹۸۱ در حالی که نامزد ریاست‌جمهوری بود، به دنبال اتهام فساد از فعالیت‌های سیاسی کناره‌گیری کرد. بوتفلیقه ۲ دهه بعد به قدرت بازگشت و با کسب بیش از ۹۰ درصد آرا در انتخابات سال ۱۹۹۹ به عنوان هفتمین رئیس‌جمهور الجزایر از زمان استقلال برگزیده شد. با این حال فساد و ناکارآمدی همواره بر دوران زمامداری او سایه افکنده بود. او با تغییر قانون اساسی، محدودیت ریاست‌جمهوری برای ادوار متوالی را لغو کرد که مورد انتقاد گسترده قرار گرفت و مخالفانش این اقدام بوتفلیقه را نشانه مادام‌العمری ریاست‌جمهوری‌اش دانستند.

بوتفلیقه با وجود بحران‌های سیاسی و اقتصادی بسیار از جمله شورش اجتماعی موسوم به بهار عربی، به مدت ۲۰ سال (۵ دوره متوالی) به ریاست‌جمهوری ادامه داد و حتی رکورد ۱۳ ساله ریاست در کاخ المرادیه متعلق به هواری بومدین (۱۹۶۵ تا ۱۹۷۸) را هم شکست. با این حال این سیاستمدار کارکشته در دوران کهولت سن نتوانست در مقابل اعتراضات ضددولتی سال ۲۰۱۹ دوام بیاورد و با اعلام انحلال دولت و مجلس، مجبور به استعفا شد، اگر چه قدرت در الجزایر در اختیار هم‌حزبی‌هایش در جبهه آزادی‌بخش میهنی باقی ماند.

اعتراف و عذرخواهی ژنرال آمریکایی به خاطر جنایت کابل

وزارت دفاع ایالات متحده به قتل ۱۰ نفر از جمله ۷ کودک در حمله پهپادی ارتش تروریست آمریکا به یک منزل مسکونی در کابل، پایتخت افغانستان در روزهای اوایل شهریورماه اعتراف کرد.

ژنرال فرانک مک‌کنزی، فرمانده سنتکام (ستاد مرکزی ارتش تروریست آمریکا در خاورمیانه، شمال آفریقا و آسیای میانه) روز جمعه در نشستی خبری با بیان اینکه در این حمله بر خلاف ادعاهای نخستین پنتاگون، هیچ یک از عناصر تروریستی داعش یا افراد خطرآفرین برای نیروهای خارجی اشغالگر افغانستان کشته نشده‌اند، گفت: «آنچه در نزدیکی فرودگاه کابل افتاد، اشتباه بود و بابت آن عذرخواهی می‌کنم». مکنزی همچنین پذیرفت تعداد قربانیان غیرنظامی این جنایت ۱۰ تن بوده است. این در حالی است که پنتاگون تا همین هفته پیش مدعی بود در عملیات ۲۹ آگوست در محله نزدیک فرودگاه بین‌المللی کابل یک خودروی حامل داعشی‌های مسلح هدف قرار گرفته و از حمله قریب‌الوقوع آنها به فرودگاه جلوگیری کرده است. در حقیقت این گزارش افشاگرانه خبرنگاران روزنامه نیویورک‌تایمز در کابل بود که باعث شد ابعاد واقعی جنایت ارتش آمریکا در آخرین روزهای پیش از ترک خاک افغانستان رسانه‌ای شود. بر پایه گزارش مزبور مشخص شد خودروی هدف قرار گرفته متعلق به یک مددکار اجتماعی افغان بوده که در لحظه هدف قرار گرفتن توسط پهپاد مسلح آمریکایی حامل ۷ کودک تحت سرپرستی یک سازمان خیریه و ۲ همکار بزرگسال بوده است.

عجیب آنکه با وجود برملا شدن این جنایت و همچنین دروغ ابتدایی دستگاه نظامی آمریکا هنوز هیچ مقام نظامی از جمله شخص ژنرال مکنزی، استعفا نکرده است. بسیاری از رسانه‌های مستقل و فعالان ضدجنگ، عدم بازخواست قانونی درجه‌داران ارشد آمریکایی در این رابطه یا عدم تمایل برای استعفا را نشانه آشکار بی‌تفاوتی واشنگتن نسبت به جان غیرنظامیان افغان می‌دانند.

تلاش اردوغان برای هسته‌ای شدن ترکیه

رئیس‌جمهور ترکیه اعلام کرد نخستین واحد نیروگاه هسته‌ای این کشور بهار ۲۰۲۳ تکمیل می‌شود.

به نوشته روزنامه ینی‌شفق، رجب طیب اردوغان در مراسمی در استان مرسین در جنوب ترکیه، ضمن بیان اهمیت انرژی هسته‌ای برای آینده این کشور به کسانی که در خرید و ساخت این تاسیسات راهبردی سهیم بوده‌اند، تبریک گفت. اردوغان با بیان اینکه در مجموع ۱۳۰۰۰ مهندس ترک و روس برای تکمیل نیروگاه کار می‌کنند، تاکید کرد این تأسیسات با جدیدترین و امن‌ترین فناوری در حال ساخت است. او با افتخار اعلام کرد: تاسیسات آق‌قویو با تولید برق و کاهش انتشار کربن به محیط‌زیست و پیشرفت‌های ما در زمینه فناوری کمک می‌کند. اولین نیروگاه هسته‌ای ترکیه شامل ۴ رآکتور با مجموع توان تولید ۴۸۰۰ مگاوات برق خواهد بود.

جالب اینکه نخستین نیروگاه هسته‌ای ترکیه، کشوری که عضو ناتو و متحد امنیتی آمریکا و اتحادیه اروپاست نیز نه توسط غربی‌ها، بلکه تحت قرارداد با روس‌ها در حال تکمیل است. آنکارا و مسکو ۱۲ مه ۲۰۱۰ توافقنامه‌ای برای ساخت نیروگاه هسته‌ای آق‌قویو امضا کردند.

اخیرا نشریات یونانی مدعی شده‌اند ترکیه در حال تبدیل شدن به یک قدرت اتمی است. رئیس‌جمهور ترکیه نیز در مراسم مزبور ادعا کرد کشورش در این زمینه کار می‌کند. اردوغان همچنین درباره انتقاد از معاهده عدم اشاعه سلاح‌های اتمی که ترکیه سال ۱۹۸۰ امضا کرد، در مجمع عمومی سازمان ملل متحد در سال ۲۰۱۹ توضیحاتی داد.